

Kennisdeling binnen de publieke- en bouwsector

1. **Gemeenten steeds meer betrokken bij gevallen van illegaal grondgebruik.**
2. **Innovatief aanbesteden van geïntegreerde contracten in de bouw.**
3. **Actualiteiten Algemene wet bestuursrecht.**
4. **Opstellen van bestemmingsplannen en beheersverordeningen op basis van recente jurisprudentie.**
5. **Krachtig bestuur; vertrouwen in burgers.**

1. Gemeenten steeds meer betrokken bij gevallen van illegaal grondgebruik.

De jurisprudentie van de afgelopen maanden heeft enkele opvallende rechtszaken opgeleverd, waarin gemeenten (al dan niet vrijwillig) een hoofdrol hebben vervuld.

Zo sprak in februari de Raad van State uit dat de Rotterdamse deelgemeente Rozenburg terecht een verzoek om handhavend op te treden tegen het gebruik van openbaar groen door omwonenden. De rechtsvoorganger van de deelgemeente had deze gronden aan bewoners in bruikleen gegeven. Het komt op zich in de jurisprudentie weinig voor dat omwonenden of andere betrokkenen zich bij de gemeente melden met het verzoek om een openbare bestemming te handhaven. De Raad van State maakte korte metten met de zaak, alle argumenten van de verzoeker om handhaving werden van tafel geveegd. Uitspraak: AB RvS: 8 februari 2012, LJN BV3205.

Ruim een maand later was het opnieuw aan de orde bij de Raad van State. Ditmaal was de gemeente Oegstgeest kop van jut: de gemeente had bouwvergunning verleend voor de bouw van vier garageboxen. Volgens een omwonende werd met het bouwplan zowel zijn erfgrans als de bestemmingsgrens overschreden. Ook hier kende de Raad van State weinig genade: de gemeente was gehouden om de bouwvergunning te verlenen, gelet op artikel 44 Woningwet (oud). Een eventuele inbreuk op het eigendomsrecht van een derde, was geen reden om een bouwvergunning niet te verlenen.

Uitspraak: AB RvS: 21 maart 2012, LJN BV9460

De gemeente Arnhem wilde een einde maken aan een stilzwijgende bruikleenovereenkomst van gronden, door aanwonenden al in gebruik sedert de jaren '50 van de vorige eeuw. De grond kon door de gebruikers gekocht worden. In rechte rekent de Arnhemse rechter de gemeente zwaar aan dat de gemeente tientallen jaren geen werk maakte van het niet gelegaliseerde gebruik van gemeentegrond. Ten aanzien van een cruciale periode tijdens die decennia, slaagt de gemeente niet in haar bewijsplicht. De gebruikers worden eigenaar op grond van verjaring. Uitspraak: Rb Arnhem: 18 april 2012, LJN BW5060.

Als één van de vele uitspraken over burenruzies, waarbij illegaal grondgebruik aan de orde was, kwam de rechtbank Almelo op 4 juli 2012 met een opmerkelijke uitspraak waarin de gemeente Hellendoorn partij was. Een erfgename van een perceel grond vorderde van

zowel de gemeente als het Kadaster afgifte van een bewijsstuk. Dat bewijsstuk zou zich bij de gemeente bevinden en was van belang voor een burenruzie over illegaal grondgebruik. Gemeente en Kadaster stellen echter het stuk niet te hebben. De erfgename kan niet bewijzen dat het stuk bestaat. Uitspraak: Rb Almelo: 4 juli 2012, LJN BX1340.

Deze kleine greep uit de actuele jurisprudentie toont aan dat zaken van illegaal grondgebruik niet alleen verjaring betreffen. Het kan ook gaan over:

- Afpalingtekens;
- Stuiting;
- Eigendomsgrenzen;
- De rol van het kadaster;
- Erfdienstbaarheden;
- Bruikleen;
- Handhaving;
- Enz.

Meer weten over illegaal grondgebruik en al die andere vragen die bij u leven, behalve verjaring? Volg de verdiepingscursus illegaal grondgebruik.

Verdiepingscursus 'Illegaal grondgebruik'

15 november 2012, Amersfoort [Klik op datum](#)

Masterclasses 'Verjaring & illegaal grondgebruik', praktijkmiddagen en studiedagen 'aanpak illegaal grondgebruik' worden de komende maanden in Venlo, Rijssen, Alkmaar, Breda en Groningen gegeven. Zie agenda.

Agenda najaar 2012 [Klik op Agenda](#)

2. Innovatief aanbesteden van geïntegreerde contracten in de bouw.

In de afgelopen 10 jaar hebben geïntegreerde contracten een belangrijke plaats ingenomen in de Nederlandse bouwpraktijk. Design & Construct contracten worden veelvuldig toegepast en ook met DBM (design, build & maintain) en DBFM (design, build, finance & maintain) contracten is de laatste jaren de nodige ervaring opgedaan. Er is inmiddels ook sprake van standaardisering door het gebruik van standaard (basis) overeenkomsten en algemene voorwaarden voor de verschillende geïntegreerde contracttypen.

Geïntegreerde contracten kunnen belangrijke voordelen bieden ten opzichte van het traditionele bouwcontract. Door het ontwerp en de uitvoering daarvan bij één partij onder te brengen kan uitvoeringservaring optimaal worden ingebracht in het ontwerp. Daarnaast kan bij contracten met een langdurige onderhoudscomponent tot een ontwerp worden gekomen met de laagste levensduurkosten.

Ondanks de voordelen die geïntegreerde contracten bieden hebben met name lokale en regionale overheidsinstanties nog niet of nauwelijks ervaring opgedaan met deze contracten. Dit in tegenstelling tot een organisatie als Rijkswaterstaat, die als beleid heeft in principe altijd geïntegreerde contracten toe te passen. Veelal speelt een gebrek aan ervaring en (dientengevolge?) vrees voor het uiteindelijke resultaat dat met een geïntegreerd contract wordt behaald een rol.

Innovatief aanbesteden

Om de volledige meerwaarde die geïntegreerde contracten kunnen bieden, te kunnen benutten, is de traditionele opzet van een aanbestedingsprocedure niet toereikend. Juist tijdens de aanbestedingsprocedure kunnen marktpartijen hun toegevoegde waarde etaleren. Door middel van een keuze voor de juiste gunningscriteria kan worden bewerkstelligd dat aanbiedingen worden uitgebracht die zo goed mogelijk aansluiten op de wensen van de aanbestedende dienst.

De afgelopen jaren is ook op dit gebied veel ervaring opgedaan. Bijvoorbeeld bij de aanbesteding van grote infrastructurele projecten op basis van DBFM contracten. Door als aanbestedende dienst die factoren die identificeren die het meest van invloed zijn op het succes van een project (ook wel de kritieke succesfactoren genoemd), kunnen gunningscriteria worden opgesteld die de marktpartijen uitdagen om juist op die punten de best mogelijke oplossingen te bedenken en aan te bieden.

Steeds vaker wordt de zogenaamde 'concurrentiegerichte dialoog' gehanteerd als aanbestedingsprocedure. Bij deze procedure kan een marktpartij op vertrouwelijke basis met de aanbestedende dienst spreken over oplossingsrichtingen, om aan het eind van de procedure een aanbieding te kunnen doen die zo goed mogelijk aansluit bij de wensen van de aanbestedende dienst, zonder het risico dat een concurrent de ideeën inpikt.

De keerzijde is dat aanbesteden hierdoor wel complexer wordt. Bij een traditionele aanbestedingsprocedure op basis van laagste prijs houdt de aanbestedingsprocedure weinig meer in dan het meegeven van een bestek aan de marktpartijen om dat te prijzen. De inspanning die de aanbestedende dienst tijdens de aanbestedingsprocedure moet verrichten, is dan min of meer beperkt tot het beantwoorden van (veelal technische) vragen over dat bestek. Bij een innovatieve aanbesteding moeten daarentegen de (kwalitatieve) gunningscriteria goed worden voorbereid, is sprake van een intensief aanbestedingstraject voor zowel de marktpartijen als de aanbestedende dienst en is ook de beoordeling van de aanbiedingen op (met name) de kwalitatieve gunningscriteria aanzienlijk complexer. En dit alles tegen de achtergrond van een markt waar het procederen tegen de aanbestedende dienst over de uitslag van een aanbestedingsprocedure een normale zaak is geworden.

Masterclass

Tijdens de masterclass 'Innovatief aanbesteden van geïntegreerde contracten in de bouw' op 11 resp. 25 oktober 2012 zal worden ingegaan op geïntegreerde contracten en de mogelijkheden om deze zo optimaal mogelijk aan te besteden. Aan de hand van vele praktijkvoorbeelden wordt de gehele procedure beschouwd, van de voorbereiding van het aanbestedingsdossier tot het gunningsbesluit en een

eventuele gerechtelijke procedure. Onder meer de volgende onderwerpen komen aan bod:

- Belangrijkste verschillen tussen een traditioneel bestek en geïntegreerde contracten (D&C, DBM, DBFM);
- Standaard contracten en algemene voorwaarden voor geïntegreerde contracten (UAV-GC 2005, rijksbrede standaard DBFM overeenkomst en aanbestedingsleidraad);
- Aanbesteden door middel van een concurrentiegerichte dialoog;
- De keuze voor de juiste gunningscriteria, juridische (on)mogelijkheden;
- Scoringsmethodieken om kwaliteit en prijs met elkaar te vergelijken;
- Het beoordelen van aanbiedingen op de kwalitatieve gunningscriteria: hoe bereik je een zo objectief mogelijke beoordeling en minimaliseer je het risico op een kort geding?
- Het hanteren van een Plafondprijs.

Masterclass 'Innovatief aanbesteden van geïntegreerde contracten in de bouw'

11 oktober 2012, Zwolle

Klik op datum

Masterclass 'Innovatief aanbesteden van geïntegreerde contracten in de bouw'

25 oktober 2012, Rotterdam

Klik op datum

3. Actualiteiten Algemene wet bestuursrecht.

Het Nederlandse bestuursrecht is, in tegenstelling tot andere rechtsgebieden, lange tijd erg verbrokkeld geweest. Ons bestuursrecht is aanvankelijk sectoraal tot ontwikkeling gekomen. Dat wil zeggen, dat voor elk vakgebied binnen de overheid vaak zeer verschillende bestuursrechtelijke regels golden. Met de invoering van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) per 1 januari 1994 kwam hieraan een einde, althans voor een deel.

De Awb kan als een aanbouwwet omschreven worden. Zo worden er steeds nieuwe delen aan deze wet toegevoegd. Zo trad in 1998 en 2010 respectievelijk de derde en vierde tranche in werking. Echter, ook tientallen andere bestuursrechtelijke wetten en wetjes zorgen bij voortdurende wijzigingen en vooral aanvullingen van de Awb. Zo hebben bijvoorbeeld de Wet samenhangende

besluiten en de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig

“Echter, ook tientallen andere bestuursrechtelijke wetten en wetjes zorgen bij voortduring voor wijzigingen en vooral aanvullingen van de Awb...”

beslissen, zeer nadrukkelijk hun sporen in de Awb nagelaten. Strafrecht en privaatrecht doen ook langs deze weg hun intrede door middel van een transformatie naar bestuursrechtelijke bruikbaarheden. Denk hierbij aan de bestuurlijke boete en bestuursrechtelijke geldschulden.

De Awb is een algemene wet en beoogt dan ook algemene leerstukken van het bestuursrecht te regelen. Door deze wet wordt met name de bijzondere bestuurlijke wetgeving geüniformeerd, gsystematiseerd en vereenvoudigd. Met deze systematiek van wetgeving neemt het belang van de Awb hand over hand toe. De Awb ligt als het ware als een fundament onder het huis van het bijzondere bestuursrecht. Dit betekent dan ook, dat kennis van deze wet voor een ieder werkzaam binnen de overheid van groot belang is, temeer omdat ook dezelfde wet een imposant scala aan rechtsbeschermingmogelijkheden voor instanties, bedrijven en burgers biedt. Deze laten weten meer en meer de weg van bezwaar en beroep te bewandelen. Daarnaast vormt een Awb met de vele kwaliteitseisen een basis voor schadevorderingen.

Maar zijn we er nu? Nee, in tegendeel. Niet alleen een imposante stroom aan jurisprudentie zorgt ervoor dat de bestuursrechtelijke wereld regelmatig wijzigt. Na de vele en vooral ook recente wijzigingen in de Awb, zijn er nog talloze en belangrijke wijzigingen van de Awb onderweg. Denk hierbij met name aan:

De wet aanpassing bestuursprocesrecht

Dit wetsvoorstel verbetert in het bestuursprocesrecht de procedures bij de geschillenbeslechting. Van groot belang is de invoering van de relativiteitsvereiste (Schutznorm). Naast de vraag of iemand belanghebbende is, komt tevens de vraag aan de orde of de wet de belangen van appellants beoogd te beschermen. Ook zorgt het voorstel voor een herverdeling van de bevoegdheden tussen de hoogste bestuursrechters, de Afdeling

bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS), de Centrale Raad van Beroep (CRvB) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB).

De wet nadeelcompensatie en schadevergoeding

Dit wetsvoorstel voegt aan de Algemene wet bestuursrecht een aantal algemene bepalingen over schadevergoeding bij (on)rechtmatig overheidshandelen toe. De regels voor nadeelcompensatie worden vereenvoudigd. Nadeelcompensatie is een vergoeding die de overheid soms moet uitkeren hoewel haar handelen niet onrechtmatig was. Bijvoorbeeld een schadevergoeding aan ondernemers wanneer hun bedrijf tijdelijk niet (goed) te bereiken is als gevolg van de reconstructie van een weg.

Met dit voorstel worden ook de bevoegdheden tussen de verschillende rechters in geval van een schadevergoeding bij onrechtmatige overheidsdaad vereenvoudigd. Van onrechtmatige besluiten is bijvoorbeeld sprake als de overheid schade moet vergoeden omdat ten onrechte een vergunning werd geweigerd.

De wet schadevergoeding bij overschrijding redelijke termijn

Burgers kunnen binnenkort een schadevergoeding vragen als een zaak bij de bestuursrechter te veel tijd in beslag neemt. Die kan oplopen tot enkele honderden euro's voor elk jaar dat een procedure heeft geduurd. De nieuwe regeling volgt op jurisprudentie van het EHRM met betrekking tot schadevergoeding bij overschrijding van redelijke termijnen.

Er is gekozen voor een eenvoudige verzoekschriftprocedure. Belanghebbenden kunnen een verzoek tot vergoeding van immateriële schade indienen na afloop van de rechtsgang, maar ook als de zaak nog aanhangig is.

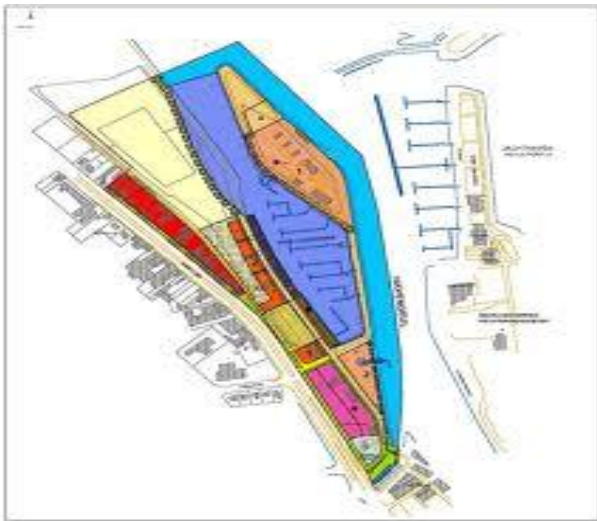
Griffierecht

En misschien komt er toch nog een wijziging van het griffierecht, maar dan voor bestuursorganen? Uit het aanvankelijk ingediende wetsvoorstel blijkt dat dit voor bestuursorganen kan oplopen tot duizenden euro's.

Kortom, blijven op het bestuursrechtelijk vakgebied is alleszins noodzakelijk. 9 oktober 2012 geeft mr. drs. Henk Ananias een cursus Actualiteiten Awb.

4. Opstellen van beheersverordeningen en bestemmingsplannen op basis van recente jurisprudentie.

1 juli 2013 is een datum die bij iedere gemeente een belletje zal doen rinkelen. Tot die datum hebben zij de tijd om hun grondgebied te bedekken met actuele bestemmingsplannen en/of beheersverordeningen. Daar waar na 1 juli 2013 geen actueel bestemmingsplan of beheersverordening geldt, mag een gemeente geen leges meer in rekening brengen. Een actueel bestemmingsplan of beheersverordening betekent dat dit plan of deze verordening jonger is dan 10 jaar. Met het verplichte vooroverleg, bestuurlijke trajecten en de formele procedures welke moeten worden gevoerd om een bestemmingsplan of beheersverordening vast te stellen, begint de tijd te dringen. Anders gezegd, er is niet al teveel tijd meer.

Met al deze plannen zal, naast de geldende wet- en regelgeving, ook rekening moeten worden gehouden met de jurisprudentie. Door de crisis kampen veel gemeenten met hun woningbouwprogrammering. Om deze programmering op een juiste manier te verwerken in een bestemmingsplan zal een goede motivering moeten worden gegeven (ABRvS 18 januari 2012, nr. 201105439/1/R2, LJN: BV1201).

Een groot gedeelte van de op te stellen bestemmingsplannen en beheersverordeningen zullen

actualisatieplannen betreffen. Dat betekent dat de bestaande situatie zal worden vastgelegd. Maar hoe gaat u om met situaties die vanuit ruimtelijk oogpunt niet meer gewenst zijn?. Brengt u deze situatie onder het overgangsrecht of zijn er ook nog andere opties (ABRvS 20 juni 2012, nr. 201102364/1/R1, LJN: BW8880)?

Bij actualisatieplannen gelden ook onderzoeksverplichtingen, vraag is welke onderzoeksverplichtingen wel en welke niet gelden?. Onvoldoende onderzoek kan een plan doen laten sneuvelen bij de ABRvS (ABRvS 8 februari 2012, nr. 201011988/1/T1/R2, LJN: BV3248).

Daarnaast kan de wijze van onderzoek ook vragen opleveren. De uitleg van bijvoorbeeld de Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet stuit vaak op problemen en dan met name hoe en wat er allemaal moet worden onderzocht (ABRvS 20 maart 2012, nr. 201108112/1/A3, LJN: BV9455).

Procedureel gezien zijn het belanghebbende begrip en de wijze van publicatie ook belangrijke elementen (ABRvS 15 februari 2012, nr. 201104545/1/A3, LJN: BV5109 en ABRvS 15 augustus 2012, nr. 201102433/1/A4, LJN: LJN: BX4676).

Met het opstellen van een bestemmingsplan zal rekening moeten worden gehouden met het SVBP2008 (ABRvS 25 januari 2012, nr. 201102037/1/R4, LJN: BV1842). Echter, het SVBP2012 komt er aan en met de wijzigingen ten opzichte van het SBVP2008 zal ook (verplicht) mee moeten worden gewerkt.

Bovenstaande elementen en vragen zullen door u moeten worden beantwoordt, ondanks eventuele hulp van buiten. Wordt het geen tijd om zelf het heft in handen te nemen en de ruimtelijke producten zelf op te stellen? Daarmee kan alles in eigen hand worden genomen.

Bureau Kennis biedt u de mogelijkheid om de kennis voor het opstellen van bestemmingsplannen en beheersverordeningen zelf op te doen. In een cursus van 2 dagen worden u alle fijne kneepjes van het opstellen bestemmingsplannen en beheersverordeningen bijgebracht. Aan de hand van de Wro, Bro en SVBP2008 en SVBP2012 zal uit de doeken worden gedaan hoe omgegaan moet worden met begripsbepalingen, flexibiliteitbepalingen (binnenplans afwijken, wijzigingsbevoegdheden, uit te werken bestemmingen),

dubbelbestemmingen en aanduidingen. Ook zal worden ingegaan op hoe een verbeelding op te zetten.

In combinatie met de meest recente jurisprudentie wordt u een degelijke basis geboden om zelf bestemmingsplannen en beheersverordeningen op te stellen dan wel externe bureaus beter aan te sturen. Direct na het volgen van de cursus kunt u al aan de slag!

Tweedaagse cursus: 'Opstellen van beheersverordeningen en bestemmingsplannen'
12 & 19 november 2012, Zwolle [Klik op datum](#)

5. Krachtig bestuur; vertrouwen in burgers.

Beleidsmakers moeten meer openstaan voor burgers die zich inzetten voor de samenleving. Laat ze meer denken vanuit het perspectief van burgers en minder vanuit de bestuurlijke logica. Dit stelt de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) in zijn advies Vertrouwen in burgers. Veel meer dan wordt gedacht, zijn burgers bereid zich in te zetten voor de samenleving. De WRR trof een groot aantal vormen van burgerbetrokkenheid aan: van razendsnel georganiseerde ludieke acties tot nieuwe samenwerkingsvormen tussen burgers en professionals.

Helaas blijven er veel kansen voor burgerbetrokkenheid liggen. Zeker als het gaat om vraagstukken als leefbaarheid, veiligheid, gezondheidszorg, onderwijs, wonen etc. is de deelname, betrokkenheid en mede-probleemeigenaarschap van de burger essentieel. Een eenzijdige fragmentarische aanpak volstaat niet meer voor deze complexe vraagstukken. Betrokken burgers zijn belangrijk voor een levende democratie. Ze verlenen door te stemmen de volksvertegenwoordiging legitimiteit. Ze houden volksvertegenwoordigers en overheidsinstanties scherp en zorgen dat deze zich gecontroleerd weten. Tevens spelen ze een belangrijke rol bij de inkleuring van de maatschappij: ze verschaffen het draagvlak voor het uitvoeren van beleid, vullen het in door hun alledaagse handelen, en zorgen voor maatschappelijke vernieuwing door het inbrengen van ideeën, onderwerpen en aanpakken.

De WRR maakt zich zorgen over de grote groepen burgers die het vertrouwen in de overheid en in hun eigen vermogen daar invloed op uit te kunnen oefenen

dreigen te verliezen. Slechts kleine groepen burgers voelen zich aangesproken door de wijze waarop beleidsmakers hen pogen te betrekken. En beleidsmakers lijken op hun beurt weer weinig open te staan voor de nieuwe manieren waarop burgers hun betrokkenheid uiten. Steeds meer burgers nemen zelf het initiatief en omzeilen de gebruikelijke routes via politiek, belangenbehartigers en formele inspraakorganen die de beleidsmakers gewend zijn. Met als gevolg een steeds verdere verwijdering tussen burgers en beleidsmakers.

Ondanks de grote inspanningen en de veelvuldige experimenten worden weinig warme woorden gesproken of geschreven over de voortgang van het overheidsbeleid met betrekking tot burgerbetrokkenheid. Nog te vaak gaat het mis en het instrumentarium is sleets. De aansluiting op de ontwikkelingen in onze samenleving is zoek en een geheel andere aanpak lijkt noodzakelijk. (WRR rapport, P. Winsemius, 22 mei 2012)

Het is hoog tijd voor krachtig bestuur om vanuit gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid meer en eerder op te trekken met andere personen en partijen.

In de *MasterClass Krachtig Bestuur: Vertrouwen in Burgers* reiken wij u een integrale manier van denken en handelen aan om u hierin bewust te bekwamen om in de pas te lopen met de nieuwe realiteit. Het helpt u krachtiger te opereren in uw dagelijkse werkzaamheden en om meer beleid naar de praktijk te kunnen vertalen met minder hindernissen, minder faalkosten en meer arbeidsvreugde.

Wat u meekrijgt in deze MasterClass:

- Anderen te inspireren en insluiten om mee te doen, mee te denken en mee te beslissen.
- Met andere denkbeelden en ideeën gezamenlijk toekomstvisies te ontwikkelen.
- Meer horizontaal samenwerken om samen vernieuwing te realiseren.
- Meer gedeelde verantwoordelijkheden, gedeelde kansen en gedeelde opbrengsten te benutten.
- Meer gebruik te maken van aanwezige talenten en kennis uit de omgeving en dit om te zetten in sociaal en economisch welzijn voor de samenleving.

- Een structuur met samenhang en synergie om van crisis met bezuiniging naar kansen met groeiperspectief te gaan in een opwaartse spiraal.

In de *MasterClass Krachtig Bestuur: Vertrouwen in Burgers* komen de bovenstaande zaken aan bod om u deze integrale manier van denken en handelen aan te leren en dit ook toe te passen om in de pas te lopen met de nieuwe realiteit. Het helpt u effectiever te worden in uw dagelijkse werkzaamheden en om meer beleid naar de praktijk te kunnen vertalen met minder hindernissen, minder faalkosten en meer arbeidsvreugde.

MasterClass 'Krachtig Bestuur: vertrouwen in burgers'
25 september 2012, Zwolle *Klik op datum*

Agenda najaar 2012:

Masterclass 'Civiel procederen kun je leren'
6 september 2012, Amersfoort

Masterclass 'Verjaring & illegaal grondgebruik'
18 september 2012, Venlo

Praktijkmiddag 'Illegaal grondgebruik'
18 september 2012, Venlo

Studiedag 'Illegaal grondgebruik'
25 september 2012, Rijssen

Cursus 'Staatssteun als actueel thema bij gebiedsontwikkeling'
4 oktober 2012, Amersfoort

Cursus 'Actualiteiten Bouwbesluit 2012 voor architecten'
8 oktober 2012, Amersfoort

Studiedag 'Illegaal grondgebruik'
9 oktober 2012, Breda

Masterclass 'Verjaring en illegaal grondgebruik'
30 oktober 2012, Alkmaar

Praktijkmiddag 'Illegaal grondgebruik'
30 oktober 2012, Alkmaar

Masterclass 'Verjaring en illegaal grondgebruik'
6 november 2012, Groningen

Praktijkmiddag 'Illegaal grondgebruik'
6 november 2012, Groningen

Cursus 'Vaardig met de dagvaarding'
8 november 2012, Zwolle

Verdiepingscursus 'Illegaal grondgebruik'
15 november 2012, Amersfoort

Studiedag 'Illegaal grondgebruik'
4 december 2012, Amersfoort

Cursus 'Kabels en leidingen in last'
12 december 2012, Alkmaar

Masterclass 'Civiel procederen kun je leren'
13 december 2012, Groningen

Klik op datum

Bureau | Kennis richt zich op kennisdeling ten behoeve van de publieke- en bouwsector. Wij brengen u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in de wet- en regelgeving en de gevolgen daarvan voor uw organisatie. Bureau | Kennis kent als geen ander de publieke- en bouwsector en is gespecialiseerd in het ontwikkelen en organiseren van kwalitatief hoogwaardige cursussen, seminars, masterclasses en actualiteitenbijeenkomsten. Daarbij werken wij samen met gerenommeerde organisaties en sprekers uit het Nederlandse bedrijfsleven en van de overheid.

www.bureau-kennis.net

info@bureau-kennis.net